

Dossier/Project:	Tholen 3 ^{de} ontsluiting Molenvlietsedijk-Nieuwe Postweg
Datum:	17-8-2021
Naam adviseur:	M. van de Glind
Verzonden aan:	(Gemeente Tholen)
Bijlage:	checklist beoordeling rapport
Titel document:	Nieuwe Postweg, Tholen. Een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek in de vorm van een verkennend booronderzoek

Planvorming

Binnen het plangebied aan de Molenvlietsedijk-Nieuwe Postweg wordt het project 3de ontsluiting Tholen gerealiseerd. De exacte aard van de ingreep in de bodem die met deze plannen gepaard gaan is nog niet bekend. Het bestaande viaduct in de Nieuwe Postweg wordt vervangen door een gelijkvloerse kruising met een fiets-/voetgangerstunnel en er wordt onder andere waterberging aangelegd.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 20 hectare. Het is binnen bestemmingsplan Kommen gemeente Tholen (2013) en Buitengebied Tholen (2013) gelegen in een zone met grotendeels een dubbelbestemming Waarde Archeologie-2. Het uiterste noordoosten heeft een dubbelbestemming Waarde Archeologie-3. De hierbij behorende planregels geven aan dat voor bouwwerkzaamheden met een omvang groter dan 250 m² (WA-2) en 500 m² (WA-3) en dieper dan 40 cm beneden maaiveld, voorafgaand aan de ontwikkeling archeologisch vooronderzoek moet worden uitgevoerd om te bepalen of de ontwikkeling schade toebrengt aan eventueel aanwezige archeologische waarden.

Resultaten

Het bureauonderzoek maakt duidelijk dat binnen het plangebied een gelaagd archeologisch landschap aanwezig is. Er zijn vijf potentiële archeologische niveaus onderscheiden met een wisselende verwachting tussen hoog, laag of onbekend. Vervolgens is een verkennend booronderzoek uitgevoerd om de gespecificeerde archeologische verwachting uit het bureauonderzoek te toetsen en waar mogelijk aan te vullen en aan te passen. In een deel van het plangebied aan de noordzijde kon het inventariserend veldonderzoek nog niet worden uitgevoerd ivm betredingstoestemming. Dit deel, aangemerkt op de advieskaart, zal nog met een booronderzoek moeten worden onderzocht zodra toegankelijk. Op basis van het veldonderzoek is de volgende gespecificeerde archeologische verwachting vastgesteld:

Het pleistocene dekzandlandschap bevindt zich vanaf een diepte van ongeveer 10 meter beneden maaiveld. Vanwege de diepteligging is dit niveau tijdens het veldonderzoek niet getoetst. Voor het zuidelijke deel van het plangebied geldt echter geen archeologische verwachting op resten uit het Paleolithicum en Mesolithicum op basis van de gemeentelijke verwachtingskaart, voor het noordelijke deel geldt een gematigde archeologische verwachting.

De top van de afzettingen van het Laagpakket van Wormer is aangetroffen tussen 2,7 en 3,65 m beneden maaiveld (3,15 en 5,12 m –NAP). In een aantal boringen is het Laagpakket van Wormer niet aangeboord vanwege dieper reikende afzettingen van het Laagpakket van Walcheren (erosie). Er zijn twee typen afzettingen aangetroffen, wadvlakte- en geulafzettingen. Ter plaatse van de geulafzettingen hebben zich zwak ontwikkelde inversieruggen gevormd, die mogelijk goed bewoonbaar waren in het Neolithicum. Ter plaatse van de wadvlakteafzettingen is de kans op vindplaatsen lager vanwege de nattere omstandigheden. Centraal in het plangebied is mogelijk een restgeul aangeboord met daarin afzettingen van de Kreekrak formatie. Binnen een deel

van het plangebied heeft erosie plaatsgevonden door jonge getijdeafzettingen, hier is de archeologische verwachting laag.

De archeologische verwachting op archeologische resten uit de IJzertijd en Romeinse tijd hangt in grote mate samen met het voorkomen van intact en veraard Hollandveen. Uit het booronderzoek is gebleken dat het Hollandveen in een deel van het plangebied intact en veraard is (zie advieskaart), en in een deel van het plangebied is de top vermoedelijk geërodeerd door jonge getijdeafzettingen. De top van het Hollandveen is aangetroffen vanaf ongeveer 70 cm beneden maaiveld (1,5 m –NAP). De archeologische verwachting op vindplaatsen uit de IJzertijd en Romeinse tijd in de top van het Hollandveen is hoog voor de zones met een intacte veraarde veentop, en laag voor het deel waar de veentop is geërodeerd.

De afdekkende afzettingen van het Laagpakket van Walcheren hebben voor het grootste deel van het plangebied geen aanwijzingen opgeleverd die op bewoning uit de Middeleeuwen of Nieuwe tijd duiden. Een deel van het plangebied ligt ter plaatse van de 13de-eeuwse Molenvlietse dijk. Ook de noordelijke dijk van de Dalemse polder wordt gekruist. Beide staan ook op de 16de-eeuwse kaart van Jacob van Deventer ingetekend. Hoewel geen bewoningssporen worden verwacht kunnen wel resten van infrastructuur, landinrichting en agrarische activiteiten worden aangetroffen uit de periode vanaf de 13de eeuw. Deze resten kunnen direct onder de bouwvoor worden aangetroffen.

Advies

Op basis van de resultaten van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat binnen een deel van het plangebied vervolgonderzoek noodzakelijk is wanneer bodemingrepen plaatsvinden die dieper reiken dan 30 cm beneden maaiveld (zie advieskaart). Het vervolgonderzoek bestaat uit een proefsleuvenonderzoek op basis van een door de (adviseur van de) bevoegde overheid goedgekeurd Programma van Eisen.

Vervolgonderzoek is noodzakelijk vanwege de hoge verwachting op vindplaatsen uit de IJzertijd en Romeinse tijd vanaf een diepte van 70 cm beneden maaiveld. Vindplaatsen uit de Middeleeuwen kunnen vanaf 30 cm beneden maaiveld worden aangetroffen. In een kleine zone waar de afzettingen van het Laagpakket van Wormer relatief hooggelegen zijn kunnen vindplaatsen uit het Neolithicum aanwezig zijn. Indien hier diepere bodemingrepen plaatsvinden dienen de proefsleuven verdiept te worden tot 2 m beneden maaiveld teneinde ook de top van het Laagpakket van Wormer te waarderen.

Ten slotte kon een deel van het plangebied nog niet middels een booronderzoek worden onderzocht. Zodra dit deel van het plangebied beschikbaar komt dient hier alsnog een verkennend booronderzoek te worden uitgevoerd teneinde de gespecificeerde archeologische verwachting uit het bureauonderzoek te toetsen (zie advieskaart)

Voor de gebieden waarvoor geen archeologisch vervolgonderzoek wordt aanbevolen kan nooit volledig worden uitgesloten dat toch archeologische vindplaatsen aanwezig zijn. Daarom wordt wel geadviseerd de passage met betrekking tot toevalsvondsten in eventuele vergunningen op te nemen:

Ondanks dat voor een deel van het plangebied mogelijk geen aanvullend onderzoek noodzakelijk is bestaat de kans dat tijdens de civiel technische werkzaamheden toch archeologische resten worden aangetroffen. Hiervoor

geldt op basis van artikel 5.10 van de Erfgoedwet een meldingsplicht. Deze melding dient voor Zeeland te gebeuren bij het speciaal daarvoor ingerichte meldpunt van de Provincie Zeeland bij Erfgoed Zeeland. De melding kan gebeuren via telefoonnummer 0118-670870.

Advieskaart: uit ADC rapport 5482 (fig. 28)

